

Miesięcznik

Ubezpieczeniowy

ISSN 1732-2413 • WSZYSTKO, CO TRZEBA WIEDZIEĆ O RYNKU UBEZPIECZEŃ • TOM 16 | NUMER 12 | GRUDZIEŃ 2019 • 2 GRUDNIA 2019

© monticelllo/stock.adobe.com

W N U M E R Z E :

Żywność, rolnictwo:
ryzyka, ubezpieczenia, technologie

Swiss Re o rynku/Azjatycka historia sukcesu/SN o OC ppm/Cyfryzacja/Z wizytą w Reso

Innowacje w sektorze rolnym

Wyzwaniem dla sektora rolnego w najbliższych latach stanie się wyżywienie rosnącej populacji świata. Jakie innowacje technologiczne wprowadzać będą instytucje finansowe, by wesprzeć klientów z sektora rolnego? – **RAFAŁ DOMAŃSKI, MACIEJ LATOCHA, FRANCISZEK**

KRYT, OSKAR SOKOLIŃSKI

Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa szacuje, że w wyniku zmian demograficznych światowy popyt na produkty spożywcze w 2050 r. zwiększy się o 70% (mierzone wartością energetyczną produkowanych artykułów spożywczych). Wzrost zapotrzebowania na produkty rolne będzie napędzany wzrostem liczby ludności – z ok. 7 mld obecnie do ponad 9 mld w 2050 r. – oraz zmianą nawyków żywieniowych i diety wynikającą ze wzrostu zamożności społeczeństw w krajach rozwijających się czy wzrostu wskaźnika urbanizacji z ok. 50% do 70% w 2050 r. Jednocześnie wydajność przemysłu rolnego będzie ograniczana przez negatywne efekty gospodarowania człowiekiem, tj. nasilający się niedobór słodkiej wody, degradację istniejących zasobów ziemi rolnej oraz obniżoną efektywność produkcji wynikającą ze zmian klimatycznych.

W przyszłości przemysł rolny przejdzie transformację, głównie w kierunku ekologicznej produkcji (wynikającym głównie z preferencji konsumentów i norm ochrony środowiska) oraz digitalizacji, która ułatwi zarządzanie gospodarstwem rolnym i wpłynie na poprawę efektywności upraw. Z perspektywy firm ubezpieczeniowych szczególnie ten drugi kierunek jest kluczowy, gdyż stanowi szansę na dokładniejszą analizę ryzyka i wartości szkód oraz budowanie trwałych relacji z klientami. Zagraniczne instytucje finansowe inwestują w innowacyjne technologie, które pomagają lepiej odpowiadać na potrzeby klientów z sektora rolnego – opisane poniżej przykłady mogą być inspiracją również dla polskiego sektora finansowego.

INNOWACJE DLA ROLNICTWA – DOBRE PRAKTYKI Z BANKOWOŚCI

Rola instytucji finansowych zmienia się wraz z rynkiem produkcji rolnej – z dostawcy prostych produktów finansowych do roli partnera i doradcy w prowadzeniu biznesu. Przykładowo

Rafał Domański,
menedżer projektu
w warszawskim biurze
McKinsey. Wspiera
klientów z sektora
ubezpieczeniowego.

Franciszek Kryt,
menedżer projektu
w warszawskim biurze
McKinsey. Wspiera klien-
tów z sektora ubezpiecze-
niowego i bankowego.

Maciej Latocha,
konsultant w warszaw-
skim biurze McKinsey.
Wspiera klientów z sek-
tora ubezpieczenio-
wego i bankowego.

Oskar Sokoliński,
partner lokalny
w warszawskim biurze
McKinsey. Wspiera
klientów z sektora
ubezpieczeniowego.

banki specjalizujące się w obsłudze klientów z obszaru przemysłu rolnego oferują usługi doradcze dla rolników, świadczone przez ekspertów. Ich zadaniem jest wspieranie rolników w rozwoju ich biznesu, nie tylko poprzez zapewnienie optymalnych źródeł finansowania, ale również poprzez doradztwo w zakresie zarządzania zakupami, sprzedażą czy inwestowania okresowych nadwyżek środków pieniężnych.

Kolejnym krokiem jest wprowadzenie serwisów online przeznaczonych dla rolników. Banki tworzą dla klientów portale internetowe, które dostarczają informacji o cenach produktów rolnych, wydarzeniach branżowych, innowacjach technologicznych, prezentując przy tym ofertę produktów finansowych banku.

Jednym z najciekawszych przykładów zastosowania technologii w obsłudze klientów z sektora rolnego jest aplikacja mobilna jednego z czołowych tureckich banków. Oferuje ona nie tylko mobilny dostęp do produktów finansowych, lecz służy także jako źródło informacji branżowych i porad eksperckich. W aplikacji użytkownicy mogą znaleźć porady doty-

czące specjalistycznych kwestii takich jak siew, nawadnianie, nawożenie itp. Oferując doradztwo dla rolników również w obszarach niefinansowych, banki chcą stać się partnerem biznesowym wspierającym rolników w prowadzeniu ich działalności.

INNOWACJE TECHNOLOGICZNE W ROZWOJU UBEZPIECZEŃ

Podobną strategię rozwoju biznesu rolniczego mogą przyjąć firmy ubezpieczeniowe. Oferowanie rolnikom doradztwa biznesowego, zarówno w formie osobistych konsultacji, jak i rozwiązań cyfrowych może pomóc ubezpieczycielom zdobyć nowych klientów oraz przyczynić się do rozwoju długoterminowych relacji czy wzrostu wiedzy potencjalnych klientów na temat produktów ubezpieczeniowych.

Przed firmami specjalizującymi się w ubezpieczeniach rolnych jest kilka możliwości dalszego rozwoju. Jedną z nich jest zwiększanie wykorzystania ubezpieczeń rolnych np. poprzez objęcie ochroną ubezpieczeniową nowych ryzyk wynikających ze zmian klimatycznych. Kolejną jest wprowadzanie innowacji

w dystrybucji ubezpieczeń np. poprzez partnerstwa z dużymi dostawcami nasion czy produktów chemicznych. **Ubezpieczyciele stawiają również na innowacje technologiczne i produktowe, w tym wykorzystanie zaawansowanej analityki danych, aby lepiej odpowiadać na potrzeby klientów z sektora rolniczego.**

Naturalnym źródłem innowacji w ubezpieczeniach rolniczych jest rynek amerykański, gdzie ponad 80% powierzchni upraw jest ubezpieczonych, a dominującą formą działalności są duże gospodarstwa, chętnie inwestujące w nowe technologie i nowoczesny sprzęt. W Polsce penetracja rynku produktami ubezpieczeń upraw jest dużo niższa (ok. 30% powierzchni upraw), co z jednej strony sprawia, że lokalni gracze nie inwestują jeszcze masowo w innowacyjne rozwiązania, lecz z drugiej stanowi o dużym potencjale wzrostu dla ubezpieczycieli, który może być skutecznie wspierany przez nowe technologie.

Przykładem innowacji produktowych przy zastosowaniu algorytmów big data może być rozwiązanie jednego z pionierów nowych technologii w przemyśle rolniczym w USA – produkt określający poziom ryzyka dla konkretnego rolnika wynikający ze zdarzeń pogodowych na podstawie historycznych i prognozowanych danych pogodowych, położenia geograficznego, rodzajów gleb i danych o wydajności upraw. Na podstawie tej oceny opracowywana jest oferta ubezpieczenia, gwarantująca określony minimalny zysk z produkcji rolnej. W przypadku wystąpienia szkody ubezpieczenie jest wypłacane bez konieczności zgłasza-

nia przez rolnika. Identyfikacja i wycena szkody są przeprowadzone na podstawie danych gromadzonych w systemie, co pozwala na szybką wypłatę ubezpieczenia oraz minimalizuje koszty po stronie ubezpieczyciela, eliminując konieczność przeprowadzenia kosztownej i czasochłonnej oceny szkody w uprawach. Kolejnym zastosowaniem nowych technologii w ubezpieczeniach rolniczych jest wykorzystanie rozwiązań z zakresu rolnictwa precyzyjnego. Są one kluczowe z perspektywy ubezpieczyciela oferującego produkty ubezpieczenia upraw (np. popularnych w USA produktów MPCİ – *multi peril crop insurance*). Przede wszystkim pozwalają na zautomatyzowane raportowanie wielkości upraw i zbiorów do ubezpieczyciela. Dane są zbierane przez czujniki zainstalowane w maszynach rolniczych, a następnie przetwarzane i wysyłane do ubezpieczyciela przez system zarządzający uprawami. Rozwiązanie to jest również korzystne dla ubezpieczyciela, z dwóch głównych powodów. Po pierwsze, usprawnia proces przygotowania oferty ubezpieczeniowej, która może odzwierciedlać indywidualny profil ryzyka danego klienta, stworzony na podstawie wysokiej jakości danych przesłanych z systemu zarządzania uprawami. Po drugie, poprawia atrakcyjność produktu z perspektywy klienta, który w najbardziej pracochłonnych okresach zasiewu czy żniw nie musi poświęcać czasu na formalności związane z raportowaniem do ubezpieczyciela.

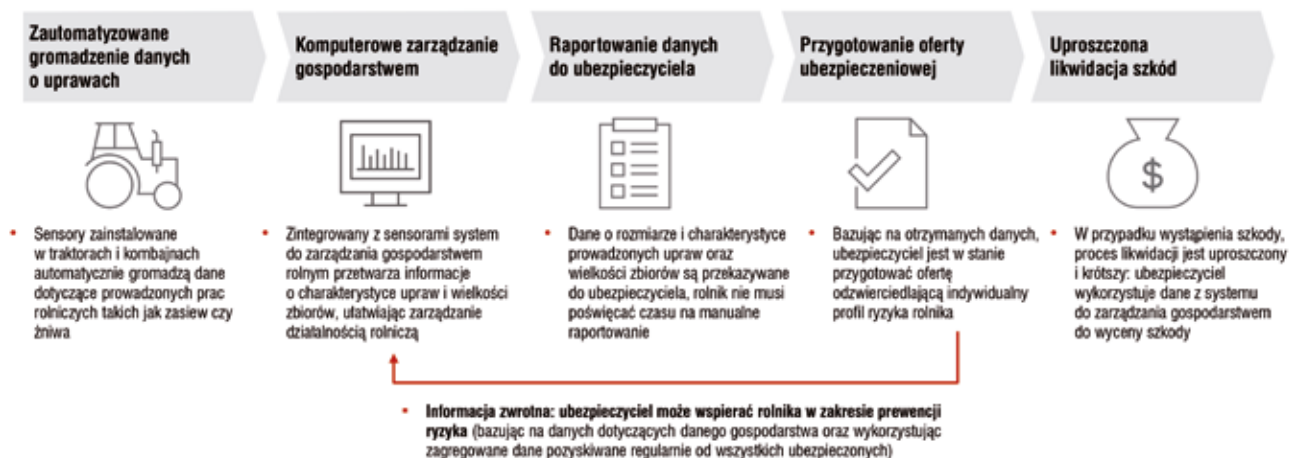
Technologie rolnictwa precyzyjnego znacząco przyspieszają i upraszczają również proces likwidacji szkód. Dzięki temu,

że firma ubezpieczeniowa ma dostęp do aktualnych i kompletnych danych dotyczących rodzaju i rozmiarów upraw oraz historycznych i spodziewanych plonów, proces oceny szkody przebiega szybciej, wymaga mniejszej ilości dokumentacji, a w konsekwencji generuje niższe koszty po stronie ubezpieczyciela i poprawia satysfakcję klienta ze współpracy z ubezpieczycielem.

Potencjalnym zastosowaniem technologii rolnictwa precyzyjnego w biznesie ubezpieczeniowym jest również zapobieganie powstawaniu szkód w oparciu o szczegółowe dane zebrane od rolników. Tego rodzaju działalność jest korzystna dla ubezpieczyciela nie tylko ze względu na potencjalne obniżenie szkodowości, lecz również dlatego, że pomaga budować partnerskie, długoterminowe relacje z klientami. **Działania z zakresu zapobiegania powstawaniu szkód po stronie klienta są obecnie jednym z najważniejszych trendów w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych, stwarzając również duże szanse w obszarze ubezpieczeń rolnictwa.**

Zaawansowane systemy do zarządzania uprawami są już oferowane w Europie Środkowej. Jedną z firm węgierskich stworzyła aplikację wspierającą zarządzanie gospodarstwem rolnym. Umożliwia m.in. zarządzanie interaktywnym panelem kontroli kosztów, cyfrowe zbieranie i analizę danych o wielkości produkcji i stanach magazynowych oraz efektywne planowanie prac na polach. Aplikacja jest obecnie dostępna na 5 rynkach – węgierskim, rumuńskim, bułgarskim, argentyńskim i ukraińskim.

Wykorzystanie technologii rolnictwa precyzyjnego w ubezpieczeniach upraw rolnych

Źródło: Opracowanie własne.

ŻYWNOSĆ, ROLNICTWO

► Ubezpieczyciele, którzy zdecydują się na ścieżkę rozwoju poprzez wdrażanie nowoczesnych technologii, będą musieli także stanąć przed wyborem tworzenia nowych rozwiązań w ramach istniejącej organizacji lub kupienia gotowych rozwiązań funkcjonujących na rynku.

NA CZYM ZALEŻY ROLNIKOM?

Przygotowując ofertę dla rolników, dostawcy usług finansowych muszą brać pod uwagę specyfikę tej grupy i jej potrzeby. Pierwszą i najważniejszą potrzebą jest stabilizacja dochodów – jednym z głównych wyzwań dla rolników jest duża cykliczność dochodów uzależnionych od pory roku, pogody czy ceny skupu produktów rolnych. Ubezpieczyciele na całym świecie, wspierani przez rządowe programy subsydiowania ubezpieczeń, oferują szeroką gamę produktów mających na celu właśnie zabezpieczenie rolników i ich dochodów przed skutkami zmienności pogody czy wahań cen produktów rolnych.

Klienci z sektora rolniczego wymagają również szybkości i elastyczności świadczonych usług – zapotrzebowanie na produkty ubezpieczeniowe jest bardzo często motywowane szybko zmieniającymi się uwarunkowaniami, a szkody wywołane przez zdarzenia losowe często uniemożliwiają kontynuację działalności rolniczej. Błyskawiczna likwidacja szkód jest zatem krytyczna, żeby produkty ubezpieczeniowe spełniły swoją funkcję.

Dla rolników ważna jest także osobista relacja – pomimo otwartości na rozwiązania cyfrowe, cenią sobie możliwość rozmowy i spotkania z doradcą, który odpowie na wszelkie pytania i wytłumaczy specyfikę produktów i narzędzi cyfrowych do ich obsługi. Co za tym idzie, wdrażając innowacyjne rozwiązania dla konsumentów, instytucje finansowe powinny zadbać o odpowiedni poziom wsparcia i osobistej obsługi klienta w kanałach cyfrowych, jak i analogowych.

Podsumowując, aby rozwijać się w segmencie ubezpieczeń rolniczych, gracze muszą urosnąć do roli pełnoprawnego partnera biznesowego, dostarczać rolnikom nie tylko ochronę ubezpieczeniową, lecz także wspierać ich merytorycznie w prowadzeniu działalności rolniczej. Aby robić to efektywnie i uzyskać przewagę konkurencyjną, ważne jest szybkie wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań zarówno w zakresie cyfrowych kanałów komunikacji, jak i produktów wykorzystujących najnowsze technologie, pozwalające na poprawę doświadczenia klienta i usprawnienie operacji. □

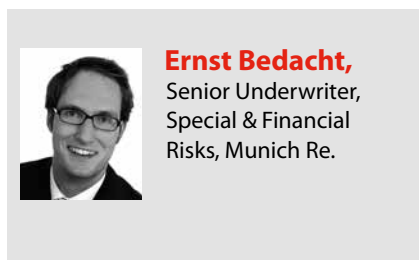
Wsparcie z kosmosu

Susze i powodzie stanowią poważne ryzyko dla rolnictwa. W sytuacjach nieobjętych ochroną w ramach standardowego ubezpieczenia od strat w uprawach rolnych z pomocą przychodzą innowacyjne rozwiązania. – ERNST BEDACHT

Skuteczne zarządzanie ryzykiem w produkcji rolnej nabiera coraz większego znaczenia. Przy szacowanych globalnych przychodach ze składek w wysokości ok. 30 mld USD w 2016 r. i średnich rocznych stopach wzrostu na poziomie 20%, od 2004 r. wolumen ubezpieczeń rolnych wzrósł czterokrotnie. Jednak w wielu przypadkach standardowe ubezpieczenia upraw i stosowana dla nich metoda określania każdej straty indywidualnie nie mają racji bytu z praktycznego punktu widzenia. Dotyczy to w szczególności rynków wschodzących i rozwijających się, w których nie ma danych dla poszczególnych ubezpieczeń plonów lub też dostępne dane nie są wystarczająco przejrzyste. W takich sytuacjach prostym i niedrogim rozwiązaniem są ubezpieczenia indeksowe oparte na wskaźniku plonów lub indeksie pogodowym. Na przykład, wykorzystując wskaźnik opadów deszczu z reprezentatywnej stacji meteorologicznej do określenia wysokości strat, firma ubezpieczeniowa oszczędza na kosztach kompleksowej wyceny szkód w terenie i może znacznie szybciej wypłacić ubezpieczonym odszkodowanie z tytułu poniesionych strat.

SUSZA

Zastosowanie systemów teledetekcji otwiera możliwości konstruowania innowacyjnych produktów. Munich Re współpracuje w tym zakresie z argentyńskim start-upem S4, który specjalizuje się w rynku rolno-technologicznym. Firma zajmuje się opracowywaniem opartych na danych narzędzi analitycznych dla rolnictwa. Narzędzia te mają na celu poprawę wydajności rolnictwa i skuteczniejsze zarządzanie ryzykiem. Wiedza i doświadczenia Munich Re w branży ubezpieczeniowej pozwalają na znalezienie dla nich wielu nowych zastosowań. Jednym z przykładów jest

Ernst Bedacht,
Senior Underwriter,
Special & Financial
Risks, Munich Re.

rozwiązanie, dzięki któremu rolnicy uprawiający soję w Argentynie mogą zabezpieczyć się przed skutkami suszy. W pierwotnym założeniu był to instrument marketingowy dla producenta nasion i herbicydów, który chciał zwrócić koszt nasion klientom w przypadku nieurodzaju. Dziś tego rodzaju rozwiązania otwierają drzwi dla innych obszarów zastosowań.

Główną przeszkodą w rozwoju indeksowanych produktów ubezpieczeniowych jest uzyskanie wiarygodnych i dostosowanych do potrzeb klienta danych dotyczących ryzyka wystąpienia szkody. Aby rozwiązać ten problem, S4 ustaliło wskaźnik wegetacji dla różnych regionów (okręgów) w Argentynie. Został on zaprojektowany tak, aby zapewnić wysoką korelację z plonem, a tym samym możliwie najdokładniej określić wielkość rzeczywistych zbiorów soi. Kluczowym czynnikiem pozwalającym na ustalenie rozmiaru szkody jest sposób, w jaki wskaźnik ten kształtuje się w danym okręgu. Jeżeli jest on niższy od określonej wartości progowej, rolnicy w okręgu otrzymują rekompensatę, niezależnie od tego, jak faktycznie kształtują się uzyskane przez nich zbiory. W celu zapewnienia jak największej przejrzystości oferowanej ochrony, aktualne wartości wskaźnika wegetacji dla różnych okręgów są publikowane oddzielnie na giełdzie towarowej Rosario Futures Exchange (ROFEX).